

Arbetslöshet

KORT OCH LÄTTLÄST

Innehåll

FPA:s stöd för arbetslösa	3
Arbetslöshetsdagpenning	6
Arbetsmarknadsstöd	10
Arbete under arbetslöshetstiden	13
Utbildning och träning	14
Stöd för äldre arbetslösa	15
Ansökan och utbetalning	16
FPA till din tjänst	19

Lättläst

Den här broschyren är skriven i samarbete med LL-Center och Selkokeskus. LL-Center har beviljat broschyren symbolen för lättläst. Symbolen betyder att broschyren är lätt att läsa och förstå.

I broschyren finns den viktigaste informationen, men alla detaljer finns inte med. Du hittar mer information på FPA:s webbplats. Du kan också ringa FPA och fråga om råd.

FPA:s stöd för arbetslösa

Om du blir arbetslös blir dina inkomster mindre. I den här broschyren kan du läsa om de förmåner som du kan få från FPA om du inte har ett arbete.

FPA:s förmåner under arbetslöshetstiden är arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Du kan läsa om dem på de följande sidorna.

I broschyren kan du också läsa om arbete och studier under arbetslöshetstiden. I slutet av broschyren hittar du anvisningar för att ansöka om arbetslöshetsförmåner från FPA.

Den här broschyren gäller för år 2022.

Mer information på nätet och per telefon

Du hittar lättläst information om FPA-stöd på www.fpa.fi/lattlast

Du hittar mer information om arbetslöshet på webbsidan (inte på lättläst) www.fpa.fi/utan-arbete

Om du har frågor kan du ringa servicenumret **020 692 230**

Vem kan få arbetslöshetsförmåner från FPA?

Du kan få arbetslöshetsförmåner från FPA om du inte har ett arbete och om du inte får arbetslöshetsförmåner från en arbetslöshetskassa.

FPA betalar arbetslöshetsförmåner till personer som är fast bosatta i Finland.
Arbetslöshetsförmåner betalas också till personer som kommer från ett annat EU-land och som senast har arbetat i Finland.

Ta också reda på om du kan få andra stöd från FPA, till exempel bostadsbidrag.

Om du blir arbetslös

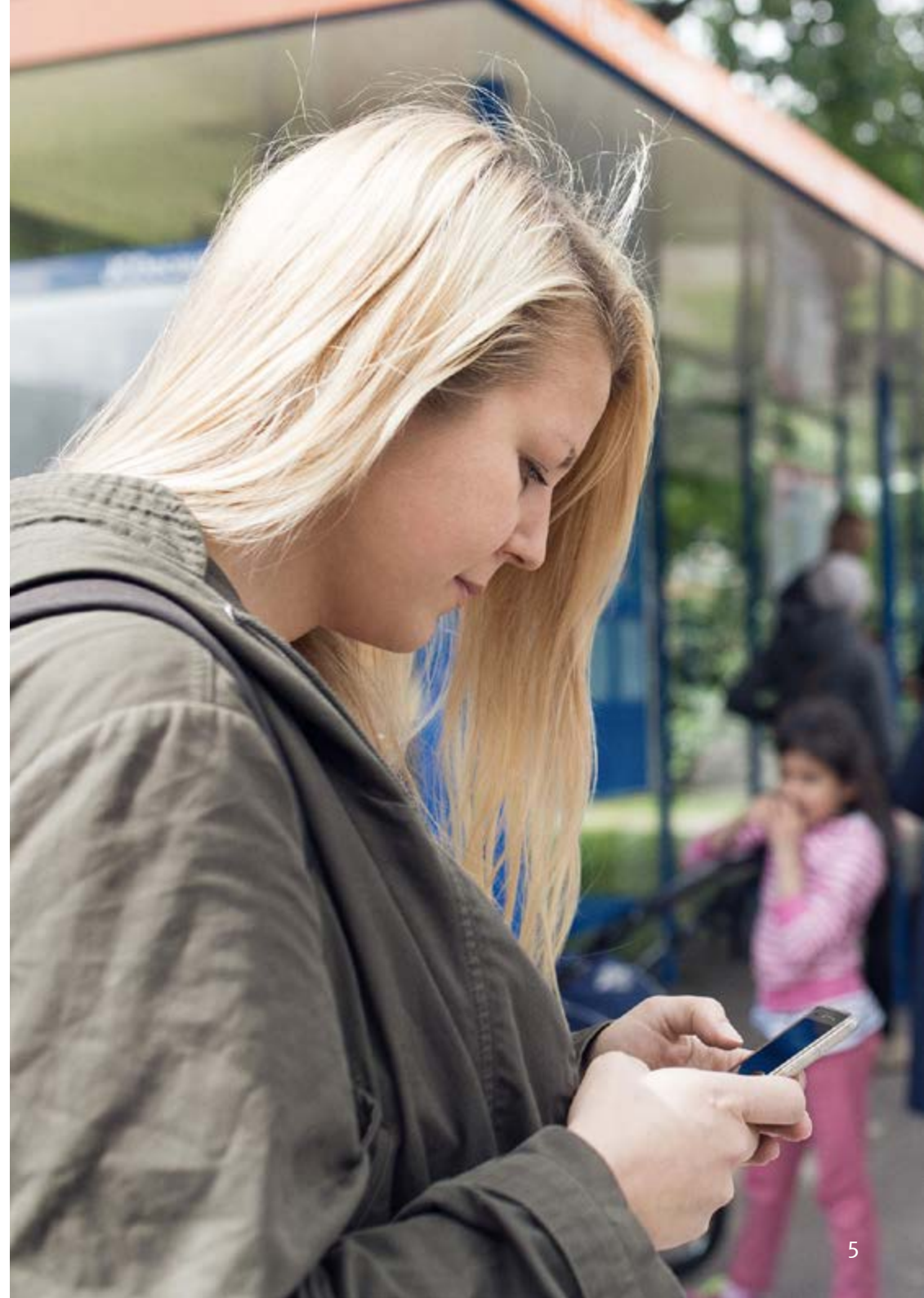
Om du blir arbetslös ska du genast anmäla dig som arbetslös arbetssökande på arbets- och näringsbyrån, alltså TE-byrån.

Du kan få stöd bara för den tid som du är arbetssökande vid TE-byrån. TE-byrån ger också ett utlåtande till FPA om det är möjligt att betala stöd till dig.

När du är arbetslös är det din skyldighet att aktivt söka arbete. Du måste också ta emot ett arbete eller gå på en utbildning som du blir erbjuden. Om du utan orsak vägrar att göra det kan du bli utan stöd.

Kom ihåg att hålla din arbetsansökan i kraft. Det kan du göra på TE-byråns webbplats:

www.te-tjanster.fi/te/sv

Arbetslöshetsdagpenning

Det finns två slags arbetslöshetsdagpenning:
inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning.

Inkomstrelaterad dagpenning

Inkomstrelaterad dagpenning
beräknas enligt din inkomst.

Du kan få inkomstrelaterad dagpenning
om du är medlem i en arbetslöshetskassa.
Inom många yrkesområden finns det
egna arbetslöshetskassor.
Det finns också arbetslöshetskassor
som vem som helst kan höra till.

FPA betalar inte inkomstrelaterad dagpenning.
Du kan alltså inte ansöka om
inkomstrelaterad dagpenning hos FPA.

Din arbetslöshetskassa betalar inkomstrelaterad dagpenning
om du har varit medlem i kassan tillräckligt länge
och om du uppfyller arbetsvillkoret.
Att uppfylla arbetsvillkoret betyder att du har arbetat
tillräckligt länge innan du blev arbetslös.

Du kan få inkomstrelaterad dagpenning för högst 400 dagar.
Om du har arbetat kortare tid än 3 år
kan du få inkomstrelaterad dagpenning för högst 300 dagar.

Mer information får du hos din egen arbetslöshetskassa
eller hos Arbetslöshetskassornas samorganisation TYJ:

www.tyj.fi/swe

Grunddagpenning

Om du inte är medlem i en arbetslöshetskassa
och inte får inkomstrelaterad dagpenning
kan du få grunddagpenning från FPA.
Du kan få grunddagpenning för högst 400 dagar.
Om du har arbetat kortare tid än 3 år
kan du få grunddagpenning för högst 300 dagar.

Om du är under 25 år finns det vissa begränsningar
i din rätt till grunddagpenning.
Kontrollera med TE-byrån om du kan få grunddagpenning.

Hur stor är grunddagpenningen?

Grunddagpenningen är 34,50 euro per dag.
Den betalas för 5 dagar i veckan.
Om du har barn får du en barnförhöjning.
Den är 5,41–10,25 euro per dag
beroende på hur många barn du har.

Du kan få en förhöjningsdel till grunddagpenningen
om du deltar i sådan verksamhet
som du har kommit överens om med TE-byrån.

Grunddagpenningens förhöjningsdel är 4,91 euro per dag.
Grunddagpenningens förhöjningsdel betalas
för högst 200 dagar.

Du betalar skatt på grunddagpenningen.

Du kan använda en räknare som finns på FPA:s webbplats
för att räkna ut hur mycket grunddagpenning du kan få.

www.fpa.fi/berakning

Arbetsvillkoret

För att kunna få grunddagpenning måste du uppfylla arbetsvillkoret.

Du uppfyller arbetsvillkoret om

- du har arbetat minst 26 veckor under de senaste 28 månaderna
- din arbetstid var minst 18 timmar i veckan
- du fick en lön som följer branschens kollektivavtal eller som var minst 1 283 euro per månad.

FPA kan också räkna in arbete som du haft i ett annat EU-land, EES-land eller i Schweiz.

I vissa fall kan arbete under en längre period än 28 månader räknas in i arbetsvillkoret. Det här är möjligt till exempel i följande fall:

- du har varit sjuk
- du har studerat
- du har tagit hand om ditt barn, som är yngre än 3 år
- du har deltagit i sådan verksamhet som TE-byrån ordnat.

För företagare gäller andra arbetsvillkor. Om du är företagare kan du kontakta FPA och kontrollera vilka villkoren för grunddagpenning är.

Arbetslös utomlands

I vissa fall kan du få arbetslöshetsdagpenning också när du är utomlands och söker jobb där.

Arbetsmarknadsstöd

Om du inte kan få inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning, kan du få arbetsmarknadsstöd. Arbetslösa arbetssökande i åldern 18 till 64 år som är fast bosatta i Finland kan få arbetsmarknadsstöd. Stödet är inte tidsbegränsat.

Du får arbetsmarknadsstöd också om du inte uppfyller arbetsvillkoret. Du får arbetsmarknadsstöd också i sådana fall att du har fått grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning för 400 dagar. Arbetsmarknadsstöd betalas inte till utlandet.

Om du är under 25 år eller om du inte har en yrkesexamen finns det vissa begränsningar i din rätt till stöd. Kontrollera med TE-byrån om du kan få arbetsmarknadsstöd.

Hur stort är arbetsmarknadsstödet?

Arbetsmarknadsstödet är 34,50 euro per dag, och betalas för 5 dagar i veckan. Arbetsmarknadsstödet är alltså lika stort som grunddagpenningen, men föräldrarnas inkomster kan påverka beloppet. Du betalar skatt även på arbetsmarknadsstödet.

Du kan få tillägg till ditt arbetsmarknadsstöd om du har barn eller deltar i sådan verksamhet som du kommit överens om med TE-byrån. Tilläggen är lika stora som i fråga om grunddagpenning.

Övriga inkomster minskar stödet

Alla dina inkomster minskar arbetsmarknadsstödet belopp. Om du har kapitalinkomster kan också de minska arbetsmarknadsstödet belopp. Kapitalinkomster är till exempel hyresinkomster, dividender och försäljningsvinst.

Dina kapitalinkomster inverkar trots allt inte på ditt arbetsmarknadsstöd i följande fall:

- du har fyllt 55 år och uppfyllde arbetsvillkoret innan du blev arbetslös
- du deltar i sådan verksamhet som du har kommit överens om med TE-byrån.

Dina föräldrars inkomster minskar stödet om du bor tillsammans med dem. Du får ändå alltid minst hälften av ditt arbetsmarknadsstöd. Dina föräldrars inkomster minskar inte stödet om du deltar i sådan verksamhet som du kommit överens om med TE-byrån.

Det finns många stöd som inte minskar arbetsmarknadsstödet belopp. Sådana stöd är till exempel barnbidrag, underhållsbidrag, utkomststöd, bostadsbidrag och handikappbidrag.

Du kan använda en räknare som finns på FPA:s webbplats för att räkna ut hur mycket arbetsmarknadsstöd du kan få.
www.fpa.fi/berakning

Arbete under arbetslöshetstiden

Om du arbetar då och då medan du är arbetslös, kan dina arbetsinkomster minska beloppet av arbetsmarknadsstödet eller grunddagpenningen.

Du kan ändå tjäna 300 euro per månad utan att det minskar stödbeloppet.

Meddela FPA dina arbetstimmar och arbetsdagar. FPA får uppgifter om din lön från inkomstregistret. Uppgifterna används när din ansökan behandlas.

Utbildning och träning

Som arbetslös har du möjlighet att delta i utbildning eller i olika slag av träning. Om du gör det förbättrar du dina möjligheter att få jobb. Du kan också få stöd för den tid då du deltar i utbildning eller träning.

TE-byrån har så kallad sysselsättningsfrämjande service för arbetslösa. Sådan service är:

- studier
- arbetskraftsutbildning
- jobbsökarträning
- karriärträning
- arbetsprövning
- utbildningsprövning
- arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Mer information får du på TE-byrån. Kom överens med TE-byrån om att delta i sysselsättningsfrämjande service.

Du får stöd som vanligt medan du deltar i sådan utbildning eller träning som du har kommit överens om med TE-byrån. Dessutom kan du få förhöjt stöd för högst 200 dagar.

I vissa fall kan du få ersättning för resekostnader och andra utgifter som du har när du deltar i utbildning eller träning.

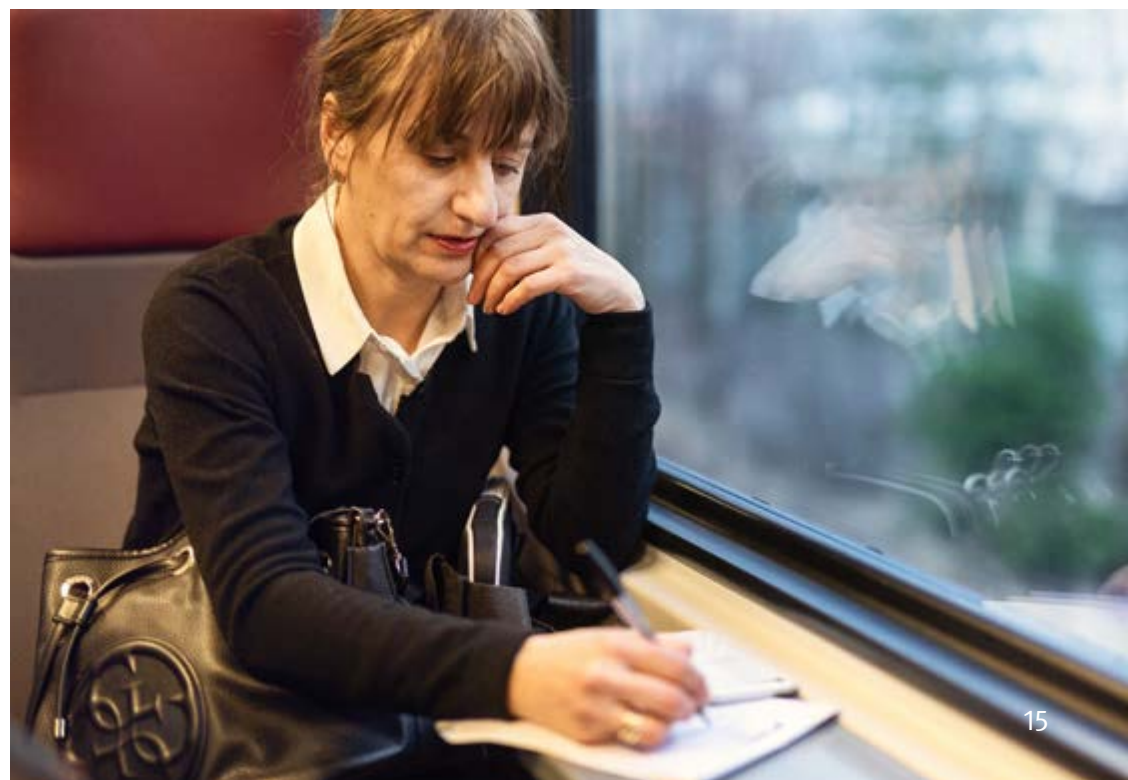
Stöd för äldre arbetslösa

Om du är nära pensionsåldern kan du efter dagpenningsperioden få tilläggsdagar till den inkomstrelaterade dagpenningen eller till grunddagpenningen. I så fall får du dagpenning tills du går i pension.

Ring FPA och fråga om du kan få tilläggsdagar till din grunddagpenning. Ring din arbetslöshetskassa om du vill ha tilläggsdagar till den inkomstrelaterade dagpenningen.

Du kan ansöka om ålderspension innan du fyller 65 år om du är född före år 1962.

Dessutom ska du vara arbetslös och få tilläggsdagar till grunddagpenningen.

Ansökan och utbetalning

Det första du ska göra när du blir arbetslös är att anmäla dig som arbetslös arbetssökande hos TE-byrån. Ansök om arbetslöshetsförmåner hos FPA när din självrishtid har gått ut, alltså när du har varit arbetslös i 5 vardagar. Du kan få arbetslöshetsförmåner i efterhand för högst 3 månader.

Ansök om arbetslöshetsförmåner på nätet:

www.fpa.fi/mittfpa

Läs i ansökan vilka bilagor som du måste lägga till din ansökan. Du kan skicka bilagorna på nätet.

Du kan också ansöka om stöd med en pappersblankett. Du kan hämta blanketten på en FPA-byrå eller skriva ut den på nätet:

www.fpa.fi/blanketter

FPA:s postadress är

FPA

PB 10

00056 FPA

Du kan sköta nästan alla dina FPA-ärenden också per telefon.

När FPA har behandlat din ansökan får du beslutet per post. I beslutet står stödets belopp, motiveringarna för beslutet och utbetalningsdagen.

Du får ett beslut också om du inte kommer att få något stöd.

FPA betalar in stödet på ditt bankkonto.

Anmälan om arbetslöshetstid

Om din arbetslöshet fortsätter ska du skicka en anmälan om arbetslöshetstid till FPA med 4 veckors mellanrum.

FPA betalar stöd till dig enligt din anmälan.

Du kan göra anmälan på nätet eller på en pappersblankett som du kan hämta på en FPA-byrå eller skriva ut på nätet.

På din anmälan ska du skriva vilka dagar du har varit arbetslös och vilka dagar du har deltagit i verksamhet som du har kommit överens om med TE-byrån.

Om du under din arbetslöshetstid har arbetat tillfälligt ska du anmäla vilka dagar du har arbetat.

Meddela FPA om din situation förändras

Om ditt liv förändras kan det påverka de stöd som du får från FPA.

Förändringar kan till exempel gälla hur du bor, dina inkomster, ditt arbete eller din familj.

Kom ihåg att meddela förändringarna till FPA.

Du kan göra det på nätet, per telefon eller på en FPA-byrå.

Det är på ditt ansvar att FPA har rätt information om dig. Då betalas stödet ut till rätt belopp.

Om FPA:s beslut är felaktigt

Om du tycker att FPA:s beslut är felaktigt kan du söka ändring i beslutet.

Tillsammans med beslutet får du anvisningar om hur man söker ändring.

Om du har frågor om beslutet ska du först kontakta FPA.

På nätet kan du

- ansöka om förmåner
- skicka bilagor
- skicka meddelanden
- meddela förändringar
- be att en förmån dras in
- se i vilket skede av handläggningen din ansökan är.

FPA till din tjänst

På nätet

Läs om FPA:s förmåner

på lätt svenska:

www.fpa.fi/lattlast

Fråga om råd:

www.fpa.fi/fraga-fpa

Beräkna belopp:

www.fpa.fi/berakning

Sköt FPA-ärenden:

www.fpa.fi/mittfpa

Logga in i nättjänsterna

MittFPA och tidsbokningen

kräver inloggning.

För det behöver du bankkoder eller mobilcertifikat.

Hjälp med att sköta ärenden

Du kan få hjälp med att sköta dina ärenden på nätet:

www.fpa.fi/digistod

Du kan ge en annan person tillstånd att sköta dina FPA-ärenden:

www.fpa.fi/for-nagon-annan

Om du inte kan finska, svenska eller engelska kan du få tolkning:

www.fpa.fi/tolkning

Service på samiska språk:

www.kela.fi/saame

Per telefon

Telefontjänsten är öppen måndag–fredag klockan 9–16.

Arbetslöshet.....020 692 230

Boende.....020 692 230

Föräldraskap.....020 692 226

Indrivning.....020 634 4940

Internationella situationer
(måndag–fredag
klockan 10–15).....020 634 0300

Pensioner.....020 692 222

Rehabilitering och
handikappbidrag.....020 692 225

Sjukdom och kort.....020 692 224

Studier och värnplikt....020 692 229

Utkomststöd.....020 692 227

När du ringer FPA eller står i kö betalar du en avgift enligt prislistan för ditt telefonabonnemang.

Läs mer: www.fpa.fi/ring-fpa

Boka telefontid

Boka en telefontid per telefon eller på nätet:

www.fpa.fi/boka-tid

På ett serviceställe

Se adresser och öppettider:

www.fpa.fi/sok-servicestalle

FPA på lätt svenska

Webbsidor:

www.fpa.fi/lattlast

Broschyrer:

Allmänt bostadsbidrag

Arbetslöshet

Barnfamiljer

Flytta till eller från Finland

Pensioner och andra stöd för pensionstagare

Sjukdom och rehabilitering

Studier och värnplikt

Utkomststöd

Du kan hämta broschyrer på FPA-byråerna.

FPA:s broschyrer finns även på finska.

De broschyrer som översatts till andra språk

finns på FPA:s webbplats: **www.fpa.fi/otherlanguages**.